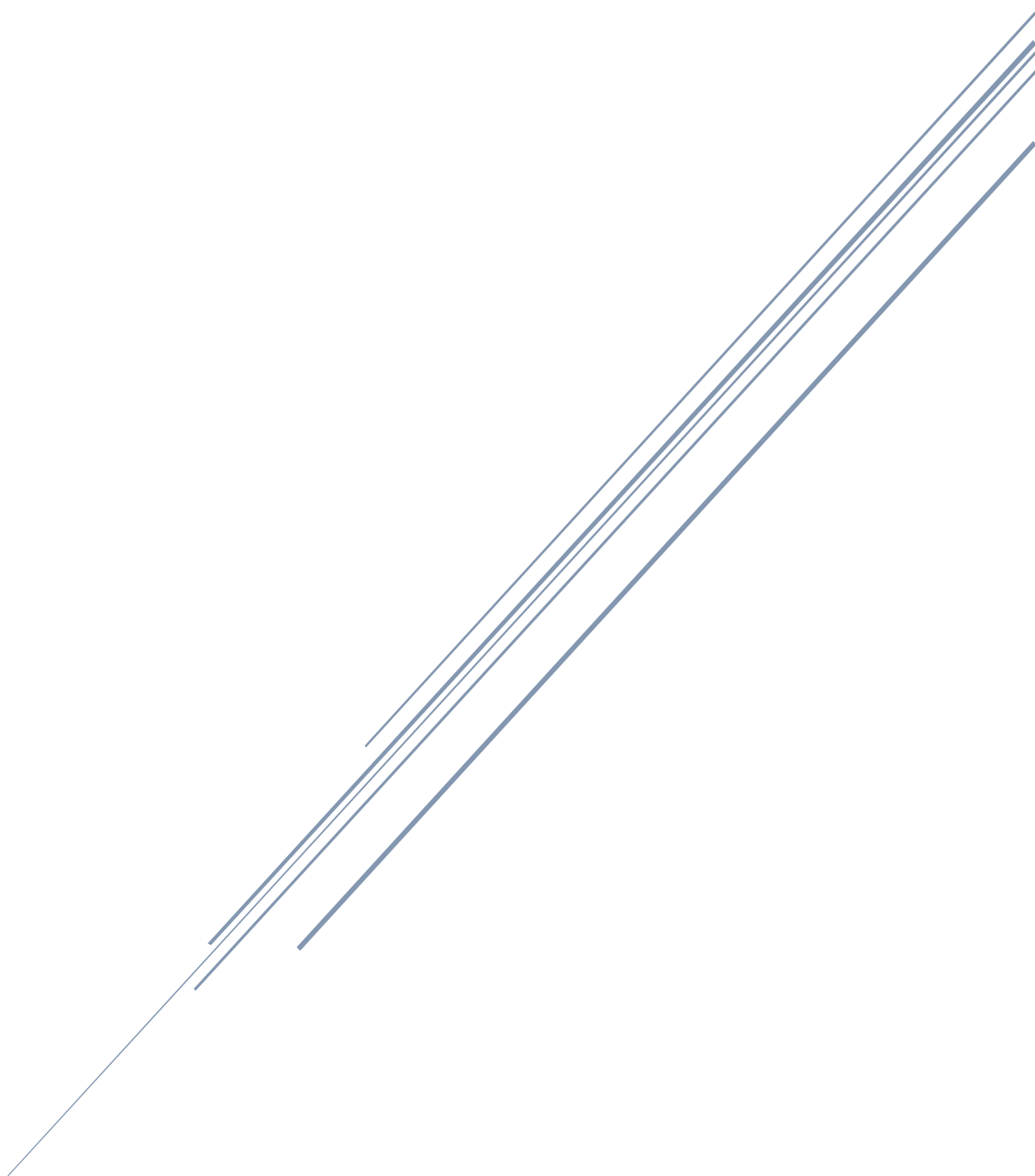

DYSLEXIEPROTOCOL

Versie 2.0 – oktober 2017

De Sterrenwacht
Hellevoetsluis

Inhoud

Inleiding.....	2
Start situatie in beeld – oktober 2017	2
Definitie dyslexie	3
Kenmerken van dyslexie	3
Kenmerken voor de basisschooltijd	4
Kenmerken in de kleutertijd	4
Kenmerken vanaf groep drie.....	4
Positieve kenmerken.....	5
Signaleren en handelen in de klas.....	5
Groep 1 en 2.....	5
Groep 3.....	6
Groep 4.....	7
Groep 5-8.....	8
Zorgniveaus	9
Het computerprogramma Bouw!.....	10
Aanvraag dyslexieonderzoek	11
Criteria wanneer iemand in aanmerking komt voor een onderzoek naar (mogelijke)dyslexie:	11
Hoe verloopt het traject van aanvragen van een onderzoek naar dyslexie?	11
Dyslexiekaart	13
Remediëren	13
Compenseren	13
Dispenseren.....	13

Inleiding

Het ontwikkelen van goede technisch leesvaardigheden zijn cruciaal voor leerlingen in de basisschoolleeftijd. Het niveau van deze leesvaardigheid in de middenbouw van de basisschool is mede bepalend voor het schoolsucces en -plezier in het verdere van het onderwijsleerproces. Als een leerling goed kan lezen, dan geeft dit volop mogelijkheden om (zelfstandig) ontdekkend te leren.

Bij het leren lezen is goed leesonderwijs van groot belang. Op De Sterrenwacht hebben we hier in de achterliggende jaren forse stappen in gezet. Het aanvankelijk leesonderwijs in de groepen 1 en 2 krijgt volop aandacht, gevolgd door het werken met Veilig Leren Lezen in groep 3. Vanaf groep 4 wordt structureel gewerkt met de methode Estafette om de leesvaardigheden verder te versterken.

Voor veel leerlingen is dit aanbod voldoende om zich adequaat te ontwikkelen. Dit protocol gaat echter over die leerlingen die onvoldoende profiteren van het leesaanbod zoals hierboven beknopt beschreven staat. (zie voor een verdere uitwerking het taalbeleidsplan). Deze leerlingen stagneren in hun leesontwikkeling of lopen hierin vertraging op. Dit betekent hinder voor deze leerlingen in hun verder leerproces.

Dit protocol beschrijft hoe wij op school signaleren welke leerlingen dit betreft en hoe we adequaat aanbod aan deze leerlingen bieden. Het doel van dit protocol is een werkbaar geheel van signalering en interventies beschrijven. Het grote onderliggende doel is dat we willen dat alle leerlingen zich optimaal ontwikkelen, ook op het gebied van technisch lezen.

Start situatie in beeld – oktober 2017

Groep	Totaal aantal leerlingen	Aantal leerlingen met een D of E-score voor DMT	Spelling	Aantal leerlingen met een D of E voor AVI	Aantal leerlingen met een dyslexieverklaring	Aantal leerlingen met leesdossier
1	17					
2	18					
3	20					
4	15			1 X D		
5	11	3x D				
6	25	2x E 3x D			1	
7	21	4x E 5x D			2	
8	22	4x E 4x E		1x D	3	

Definitie dyslexie

In dit protocol gebruiken we de volgende definitie van dyslexie:

"Dyslexie is een stoornis die gekenmerkt wordt door een hardnekkig probleem met het aanleren en/of vlot toepassen van het lezen en/of het spellen op woordniveau."

De onderkende diagnose gebeurt op grond van objectief waarneembare kenmerken. De SDN noemt twee criteria - daaraan moet voldaan zijn om te kunnen spreken van dyslexie.

- het vaardigheidsniveau van lezen op woordniveau en/of spelling ligt significant onder hetgeen van het individu, gegeven diens leeftijd en omstandigheden, gevraagd wordt (criterium van de achterstand)
- het probleem in het aanleren en toepassen van het lezen en/of spellen op woordniveau blijft bestaan, ook wanneer voorzien wordt in adequate remediërende instructie en oefening (criterium van de didactische resistentie)

Onder *omstandigheden* wordt de situatie verstaan waarin de persoon zijn lees- en spellingvaardigheid functioneel moet toepassen, i.c. de leeromgeving in het onderwijs, de werkplek dan wel een andere situatie. De situatie waarin de betrokkene op basis van zijn aanleg en talent is terechtgekomen, vereist een beheersing van lezen op woordniveau en spellen waaraan hij/zij, qua accuratesse en/of vlotheid, duidelijk niet voldoet.

Onder *adequate remediërende instructie* wordt verstaan hetgeen het onderwijs kan bewerkstelligen aan op het individu toegesneden maatregelen op het gebied van instructie en begeleide oefening. Afgezien van een taakgerichte aanpak is zorgvuldige protocollering een belangrijke voorwaarde.

Uit: Diagnose van Dyslexie (brochure van de Stichting Dyslexie Nederland, herziene versie 2008).

Bovenstaande definitie is een concretisering van de werkdefinitie van Blomert (2006), zoals beschreven in het Protocol Dyslexie Diagnose en Behandeling:

Dyslexie is een specifieke lees- en spellingstoornis met een neurobiologische basis, die wordt veroorzaakt door cognitieve verwerkingsstoornissen op het raakvlak van fonologische en orthografische taalverwerking. Deze specifieke taalverwerkingsproblemen wijken proportioneel af van het overige cognitieve, en m.n. taalverwerkingsprofiel en leiden tot een ernstig probleem met het lezen en spellen van woorden ondanks regelmatig onderwijs. Dit specifieke lees- en spellingprobleem beperkt in ernstige mate een normale educatieve ontwikkeling, die op grond van de overige cognitieve vaardigheden geïndiceerd zou zijn.

Samengevat kan gesteld worden dat:

- Er sprake is van een significant lager leesontwikkeling dan passend is bij de intelligentie.
- Er sprake is van didactische resistentie, dus de (extra) begeleiding resulteert niet in het wegwerken of inlopen van de achterstanden.

Kenmerken van dyslexie¹

Het is van groot belang om dyslexie vroeg te signaleren. Hoe eerder het kind passend onderwijs krijgt, hoe eerder een goede basis gelegd wordt. Dit kan de ernst van de problemen verminderen en ervoor zorgen dat het kind beter meekomt in de klas.

¹ <https://wij-leren.nl/dyslexie-kenmerken.php>

Hieronder volgen kenmerken van dyslexie, onderverdeeld in drie groepen:

- Voor de basisschooltijd.
- In de kleutertijd.
- Vanaf groep drie.

Een kind hoeft niet aan alle symptomen te voldoen om dyslexie te hebben.

Kenmerken voor de basisschooltijd

- Het kind kruipt en loopt laat.
- Het kind begint laat met praten en de spraakontwikkeling gaat langzamer dan bij leeftijdsgenootjes.
- Het kind praat traag en heeft problemen om woorden uit te spreken.
- De motorische ontwikkeling blijft achter in vergelijking met leeftijdsgenootjes. Een kind kan bijvoorbeeld moeite hebben met het hanteren van bestek.

Kenmerken in de kleutertijd

- Het kind heeft moeite met het schrijven van de eigen naam.
- Het kind schrijft letters vaak gespiegeld.
- Het kind heeft moeite met het leren van basiskennis, zoals de kleuren en getallen.
- Het kind werkt minder precies bij het knutselen, knippen en plakken.

Kenmerken vanaf groep drie

Vanaf groep drie zijn de moeilijkheden met lezen, schrijven en spellen duidelijk merkbaar. Enkele signalen:

- Het kind ziet letters dansen en haalt letters door elkaar: 'dorp' en 'drop'.
- Het kind kan het tempo van de klas niet bijhouden.
- Het kind kan last hebben van hoofdpijn of het heeft vage oogklachten.
- Het kind beheerst het alfabet slecht.
- Langzame letterherkenning, vooral van klanken: eu en ui, oe en ou etc.
- Problemen met het handschrift en met andere motorische vaardigheden.
- Het kind is onhandig met (vul)pennen.
- Ondanks eindeloze oefeningen toch slechte cijfers voor dictees.
- Het kind blijft in spiegelschrift schrijven en draait klanken om: b en d, 6 en 9, q en p etc.
- Het kind maakt spelfouten bij het overschrijven.
- Lezen blijft achter op klasgenoten.
- Het kind heeft weinig concentratie bij het lezen en is snel moe na het lezen.
- Voorlezen gaat hikkend en stotterend. Soms heeft het kind achteraf geen idee wat hij gelezen heeft.
- Het kind kan links en rechts niet goed uit elkaar houden.
- Het kind heeft moeite met het leren van analoog klokkijken.
- Het kind heeft moeite met het leren van tafels en andere logische reeksen.

De symptomen en fouten nemen erg toe onder tijdsdruk, emotionele spanning, bij een slechte gezondheid of als het kind in de war is.

Positieve kenmerken

Laten we vooral de positieve kenmerken niet vergeten:

- Kinderen met dyslexie zijn vaak creatieve, beeldende of logische denkers.
- Kinderen met dyslexie kunnen vaak goed het overzicht bewaren. Ze blijven niet hangen in details, maar hechten juist aan het totaalplaatje in hun hoofd.
- Kinderen met dyslexie nemen informatie veel beter op. Als het kind nieuwe kennis heeft verworven, blijft dat ook veel beter hangen.
- Kinderen met dyslexie zijn vaak heel praktisch ingesteld.

Signaleren en handelen in de klas

Zowel de leerkracht, ouders, leerling en de IB-er hebben een rol in het signaleren van (mogelijke) lees- en of spellingsproblemen. De leerkracht en ook de IB-er maken hierbij gebruik van observaties, methodetoetsen en niet-methodetoetsen. De leerling ervaart zélf of het leren lezen of spellen hem/haar veel moeite kost. Ouders zien hun kind en kennen ook de voorgeschiedenis en dienen alert te zijn op een mogelijke stagnatie in het leesproces. Zeker als er in de familie sprake is van dyslexie.

In de onderstaande paragrafen met een beschrijving per groep staan onderdelen met rood aangegeven. Deze onderdelen zijn nog geen gerealiseerde praktijk (situatie okt. 2017). Alle overige beschreven zaken wel.

Groep 1 en 2

Het beredeneerde aanbod voor de groepen 1 en 2 staat beschreven in het betreffende beleidsdocument dat in cursusjaar 2016-2017 is opgesteld. Cruciaal in dit aanbod is de afstemming op wat leerlingen nodig hebben. Ook het stimuleren van het voorbereidend lezen staat centraal. Aan de letterkennis wordt planmatig gewerkt.

Signaleringsmethode	Voor wie	Mogelijke specifieke interventies
Dagelijkse observaties door leerkracht	Alle leerlingen	Voor de 'risico-leerlingen' met betrekking tot hun leesontwikkeling wordt in groep 2 het computerprogramma Bouw! ingezet.
Screening spraak-taal door logopediste	Alle groep 2 leerlingen (aug/sept)	
Invullen van de voor dit protocol relevante kijk!-lijnen: 1. Auditieve waarneming 2. Mondeling taalontwikkeling 3. Beginnende geletterdheid	Alle groep 1 en 2 leerlingen (nov en mei)	
Afname CPS toets Beginnende Geletterdheid	Alle groep 1 leerlingen (mei) Alle groep 2 leerlingen (okt, nov, mei)	Gericht aanbod met bijv. behulp van de activiteiten uit de map Fonemisch bewustzijn
Invullen dyslexie signaleringslijst voor kleuters (bijlage 1 bij dit protocol)	Leerlingen waarbij de ontwikkeling op spraak-taal anders verloopt dan verwacht	

Groep 3

Signaleringsmethode	Voor wie	Mogelijke specifieke interventies
Dagelijkse observaties door leerkracht	Alle leerlingen	Verhogen aanbod in zorgniveau
Toetsen na afsluiting van elke kern van Veilig Leren Lezen (methodetoets) De herfst-, winter-, lente- en zomersignalering.	Alle leerlingen	<p>Bij eerste onvoldoende bij een kern:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Analyse waar dit door komt. 2. Volgende kern, zorg bieden op zorgniveau 2. 3. Ouders informeren en betrekken bij het leesonderwijs. 4. Bouw! in de klas inzetten. <p>Bij tweede opeenvolgende onvoldoende op een kern:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bovenstaande continueren. 2. Bouw! ook thuis inzetten.
Gebruik CITO-toetsen (DMT en AVI, volgens toetskalender)	Alle leerlingen	<p>Bij eerste D-score voor DMT in combinatie met een E voor Spelling óf alleen een E voor DMT:</p> <p>Starten leesdossier op netwerk. Standaard inzetten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aanbod voor lezen op tenminste zorgniveau 2. 2. Inzetten Bouw! 3. Informeren en betrekken ouders. <p>Bij de tweede (opeenvolgende) D-score voor DMT in combinatie met een E voor Spelling óf alleen een E voor DMT:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bijwerken leesdossier 2. Aanbod voor lezen op tenminste zorgniveau 2 en 3. 3. Continueren Bouw!, maar nu ook thuis inzetten.

Groep 4

Signaleringsmethode	Voor wie	Mogelijke specifieke interventies
Voor informatie uit groep 3	Alle leerlingen	<p>Doordachte indeling van leerlingen in niveaugroepen met bijpassend aanbod van o.a. Estafette.</p> <p>Alle leerlingen met een ondersteuningsvraag worden ingedeeld bij verlengde instructie en werkmomenten bij de leerkracht.</p> <p>Op groepsniveau wordt een leesstimuleringsprogramma ingezet, voor school en thuis.</p>
	Leerling met een achterstand op leesgebied (D of E-score) of stagnatie in het leesproces.	<p>Aanbod bieden op zorgniveau 3.</p> <p>Inzetten/doorzetten van aanbod met Bouw!</p>
Gebruik CITO-toetsen (DMT en AVI, volgens toetskalender)	Alle leerlingen	<p>Bij eerste D-score voor DMT in combinatie met een E voor Spelling óf alleen een E voor DMT:</p> <p>Starten leesdossier op netwerk. Standaard inzetten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aanbod voor lezen op tenminste zorgniveau 2. 2. Inzetten Bouw! 3. Informeren en betrekken ouders. <p>Bij de tweede (opeenvolgende) D-score voor DMT in combinatie met een E voor Spelling óf alleen een E voor DMT:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bijwerken leesdossier 2. Aanbod voor lezen op tenminste zorgniveau 2 en 3. 3. Continueren Bouw!, maar nu ook thuis inzetten.

		<p>Bij de derde (opeenvolgende) D-score voor DMT in combinatie met een E voor Spelling óf alleen een E voor DMT:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Extra ondersteuning op zorgniveau 3 continueren. 2. Dyslexieonderzoek bij de gemeente aanvragen.
--	--	--

Groep 5-8

Signaleringsmethode	Voor wie	Mogelijke specifieke interventies
Voor informatie uit voorgaande groep	Alle leerlingen	<p>Doordachte indeling van leerlingen in niveaugroepen met bijpassend aanbod van o.a. Estafette.</p> <p>Alle leerlingen met een ondersteuningsvraag worden ingedeeld bij verlengde instructie en werkmomenten bij de leerkracht.</p>
Gebruik CITO-toetsen (DMT en AVI, volgens toetskalender)	Alle leerlingen	<p>Bij eerste D-score voor DMT in combinatie met een E voor Spelling óf alleen een E voor DMT:</p> <p>Starten leesdossier op netwerk. Standaard inzetten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aanbod voor lezen op tenminste zorgniveau 2. 2. Inzetten Bouw!

		<p>3. Informeren en betrekken ouders.</p> <p>Bij de tweede (opeenvolgende) D-score voor DMT in combinatie met een E voor Spelling óf alleen een E voor DMT:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bijwerken leesdossier 2. Aanbod voor lezen op tenminste zorgniveau 2 en 3. 3. Continueren Bouw!, maar nu ook thuis inzetten. <p>Bij de derde (opeenvolgende) D-score voor DMT in combinatie met een E voor Spelling óf alleen een E voor DMT:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Extra ondersteuning op zorgniveau 3 continueren. 2. Dyslexieonderzoek bij de gemeente aanvragen.
	Leerling met een dyslexieverklaring	Specifieke aanpassingen maken bij de vakken waar dat voor nodig is. Zie 'Dyslexiekaart' verderop in dit document.

Zorgniveaus

Zorgniveau 1: Goed lees- en spellingonderwijs in klassenverband

Dit betreft alle leerlingen. Het onderwijs binnen de groep wordt verzorgd door de groepsleerkracht en daarin is aandacht voor verschillende onderwijsbehoeften. De aanpak in de groep wordt beschreven in het groepsplan.

Dit onderwijs geven wij vorm door gebruikmaking van kwalitatief goede instructie en klassenmanagement, juist gebruik van effectieve methodes voor lezen en spelling en het gebruik van een leerlingvolgsysteem. Wij geven hier goed lees- en spellingonderwijs met aandacht voor verschillen in onderwijsbehoeften.

Zorgniveau 2: Extra zorg in de groepssituatie door de groepsleerkracht

Wanneer de zorg die geboden wordt in niveau 1 niet voldoende is voor een leerling, wordt deze leerling in niveau 2 geplaatst. De leerkracht biedt extra ondersteuning aan die leerlingen die dat nodig blijken te hebben. De extra ondersteuning wordt omschreven in het groepsplan. De leerkracht informeert ouders over de specifieke aanpak van hun kind.

Op dit niveau stellen wij potentiële uitvallers vast en realiseren wij een aanpak binnen de klas. Hierbij wordt het lees- en/of spellingonderwijs voor deze leerlingen geïntensiveerd door uitbreiding van instructie- en oefentijd.

Zorgniveau 3: Specifieke interventies

Wanneer blijkt dat de zorg van niveau 2 niet voldoende is voor de leerling, dan wordt de leerling naar zorgniveau 3 verplaatst. De leerkracht bespreekt de leerling met de intern begeleider en er wordt een leerlingdossier met handelingsplan opgesteld.

Op dit niveau zorgen wij voor verdere intensivering van het lees- en/of spellingonderwijs. Wij organiseren in de groep extra instructie op individuele basis of in kleine groepjes, dit gebeurt aan de instructietafel (verlengde instructie/begeleiding).

Indien ook op dit zorgniveau te weinig vooruitgang wordt behaald, is de hardnekkigheid bewezen en kan een vermoeden van dyslexie worden vastgesteld.

Zorgniveau 4: Diagnostiek en behandeling

Dit zorgniveau kunnen wij niet zelf vormgeven. Hieronder valt de diagnostiek door een extern onderzoeksbureau (Bijv. Centraal Nederland) en de behandeling door een specialist. Wij zullen deze leerlingen, in overleg met hun ouders, doorverwijzen naar deze instanties. Hiervoor zijn specifieke criteria, zie hiervoor de uitwerking verderop in dit document.

Zorgniveau 5: Een individueel arrangement of verwijzing

Dit zorgniveau is bij dyslexie over het algemeen niet aan de orde, tenzij er sprake is van ernstige bijkomende andere problematiek. De activiteiten in de zorgniveaus 1 en 2 zijn terug te vinden in onze groepsplannen. De activiteiten op zorgniveau 3 en 4 in individuele handelingsplannen (al dan niet als onderdeel van het leerlingdossier op het netwerk).

Het computerprogramma Bouw!

Lexima heeft, in samenwerking met de universiteit van Amsterdam en onderwijsadviesbureau Het ABC, een computerprogramma ontwikkelt dat aantoonbaar effectief is in het voorkomen van leesproblemen. Dit computerprogramma heet Bouw! en is geschikt voor leerlingen in groep 2 tot en met 4.

In het bovenstaande schema van interventies per groep staat beschreven wanneer we dit programma inzetten. Dit doen we als een leerling (dreigt) te stagneren in zijn/haar leesontwikkeling. In eerste instantie zetten we dit op school in. We maken daarbij gebruik van de schoollicentie. Als dit onvoldoende blijkt, dan vragen we ouders om dit ook thuis in te zetten. Dan wordt er gebruik gemaakt van een thuislicentie (die de school -eventueel- bekostigt).

Aanvraag dyslexieonderzoek

Voor een enkele leerling zal blijken dat het aanbod op zorgniveau 1, 2 en 3 niet afdoende is om de achterstanden terug te dringen. Voor die leerlingen zal een dyslexieonderzoek worden aangevraagd.

Criteria wanneer iemand in aanmerking komt voor een onderzoek naar (mogelijke)dyslexie:

- De leerling heeft op drie officiële opeenvolgende toetsmomenten:
 - Een E voor DMT óf
 - Een D voor DMT én een E voor Spelling
- Het IQ van de leerling is >70 en bij een PV-kloof is het verbale IQ tenminste >80.
- De school heeft planmatig gewerkt aan de leesontwikkeling van de leerling:
 - Tenminste 1 planperiode (ca 20 weken) op zorgniveau 1 en 2
 - Tenminste 1 planperiode (ca 20 weken) op zorgniveau 1, 2 én 3.
 - Zie verder bijlage 2 voor de criteria
- Ouders gaan akkoord met de aanvraag voor het onderzoek naar (mogelijke) dyslexie.

Hoe verloopt het traject van aanvragen van een onderzoek naar dyslexie?

Stap 1: planmatig werken:

- De leerkracht signaleert dat een leerling (weer) een E-score heeft. (zie bovenstaande tabellen per groep).
- De leerkracht start een leesdossier op (dit is een word-document dat wordt opgeslagen op het netwerk in de map van de leerling) en legt dit leesdossier voor aan de IB-er die vervolgens feedback geeft.
- De leerkracht bespreekt het plan met de leerling en betreft hem/haar bij de plannen voor de extra ondersteuning die ingezet gaat worden.
- De leerkracht monitort de uitvoering van de geboden hulp en informeert de ouders hiervan.

Stap 2: de derde opeenvolgende score zoals bij de criteria beschreven staat:

- De leerkracht informeert de IB-er dat er voor de derde keer een score zoals bij de criteria beschreven staat is behaald, ondanks alle extra ondersteuning.
- De leerkracht vraagt ouders of ze akkoord zijn met de aanvraag van een dyslexieonderzoek. De kosten van dit onderzoek (en de eventuele behandeling) worden vergoed door de gemeente.
- De IB-er vult, samen met de leerkracht, de benodigde informatie in. Dat betreft het ONL-dyslexieformulier, incl. leesdossier, onderzoek- en toetsgegevens en een vragenlijst voor ouders.
- De IB-er stuurt de ondertekende formulieren digitaal op naar de gemeente Hellevoetsluis.
- De IB-er communiceert wat de beslissing van de gemeente met ouders en de leerkracht.
- De leerkracht communiceert dit (ook) met de leerling.

Stap 3: afname onderzoek

- De IB-er maakt met bijv. Centraal Nederland een afspraak voor het onderzoek en organiseert dit. Ook de ouders worden door haar hierover geïnformeerd.
- Bij het nagesprek van het onderzoek zijn naast de ouders ook de IB-er aanwezig. In dit nagesprek worden de onderzoeksuitkomsten besproken en wordt afgestemd wat het vervolg ná dit onderzoek gaat worden.
- De IB-er zorgt dat het verslag van het onderzoek in ParnasSys komt:

- Als bestand: de dyslexieverklaring + het onderzoek
- Als IQ-test ingevoerd: de uitkomsten van het bijbehorende intelligentieonderzoek

Stap 4: de behandeling

- Als een leerling in aanmerking komt voor een vergoede behandeling, dan kan deze op school worden georganiseerd (onder lestijd).
- De leerkracht is aanspreekpunt voor de dyslexiebehandelaar.
- Bij tussenevaluaties is de leerkracht aanwezig. Hij/zij zorgt dat de tussenevaluaties in ParnasSys worden opgeslagen (als bestand).

Dyslexiekaart

Als een leerling een officiële dyslexieverklaring heeft, kan met hem/haar jaarlijks een dyslexiekaart ingevuld worden. Op deze kaart staan de aanpassingen die de leerling in het dagelijkse onderwijs leerproces krijgt. De leerkracht vult deze kaart uiterlijk aan het eind van de eerste schoolmaand met hem/haar in. De leerling bewaart deze dyslexiekaart in zijn/haar kastje.

Dit is de dyslexiekaart van:

Is in het bezit van een dyslexieverklaring (op onderkennend niveau) en komt in aanmerking voor:

Remediëren

- Extra ondersteuning binnen de groep op gebied van lezen/ spelling
- Extra ondersteuning buiten de groep op gebied van lezen/ spelling

Compenseren

Op basis van adviezen en handreikingen van deskundigen n.a.v. een dyslexieonderzoek.

- Extra tijd bij schriftelijke toetsen (methodegebonden en Cito LVS);
- Extra tijd bij schrijfactiviteiten;
- Ondersteuning door tutor of leerkracht bij het verwerken van teksten en opdrachten;
- Correcte antwoorden van de zaakvakken mee naar huis om te leren;
- Methode gebonden toetsen mondeling herkansen bij onvoldoendes op toetsen en overhoringen (indien er sprake was van voldoende inspanning);
- Mondeling aangeboden toetsen, voor de vakgebieden.....;
- Mondelinge verwerking van de opgaven, voor de vakgebieden.....;
- Het gebruik van schema's en regelkaarten vanuit de methode ter ondersteuning van de spelling;
- Het gebruik van een tafelkaart voor de tafels.....;
- Teksten die van het bord overgeschreven dienen te worden, ter ondersteuning op een blad aanbieden;
- De mogelijkheid om schriftelijke taakactiviteiten te verwerken met de computer;
- Het gebruik van een laptop is toegestaan;
- Opgaven en teksten in vergroot lettertype of A3-formaat bij afname toetsen (methodegebonden en Cito LVS);
- Gebruik van beschikbare digitale toetsen bij afname toetsen (Cito LVS);
- Pre-teaching binnen de groep op het gebied van lezen/ spelling/ zaakvakken/ begrijpend lezen;
- Het naar huis meenemen van boeken voor de voorbereiding van grote leesteksten,;
- De gelegenheid bieden om de tekst van Cito begrijpend lezen, 1 week van te voren, te laten lezen ter voorbereiding op de toets. (op school);
- Cito spelling in zijn geheel als dicteevorm afnemen.

Dispenseren

- Geen (onvoorbereide) hardop leesbeurten;
- Vermindering van het aantal vragen bij de verwerking van de leerstof;

- Vermindering van het aantal taken of kleinere taken bij zelfstandig werken;
- Spellingfouten worden alleen gerekend als specifiek de spelling getoetst wordt;

(aankruisen wat van toepassing is)

Datum:.....

Ouders/ verzorgers:

Leerkracht:

Leerling: